

Erstatningsrådets redegørelse af 20. januar 1987

ERSTATNINGSRÅDET

Den 20. januar 1987

Socialministeriet.

I skrivelse af 3. november 1986 (1. kt. j.nr. 1401) har Socialministeriet anmodet Erstatningsrådet om en udtalelse i anledning af forslag til lov om ændring af lov om erstatning til besættelsestidens ofre, fremsat af Tommy Dinesen (SF) m.fl. den 29. oktober 1986.

Efter forslaget indsættes i erstatningslovens § 1 a, stk. 1, et nyt nr. 3 af følgende ordlyd: »3) har været interneret eller tilbageholdt som søfarende i mindst 6 måneder i udenlandsk havn, eller«.

De nugældende nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 4 og 5.

Efter bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse medfører denne, at personkredsen, der er omfattet af erstatningsloven, udvides med søfolk, der har været interneret eller tilbageholdt i mindst 6 måneder i udenlandsk havn.

Det anføres videre, at ændringen specielt vedrører de danske søfolk, der under 2. verdenskrig blev forhindret i at forlade Shanghai, og som er udførligt omtalt i de almindelige bemærkninger, men at bestemmelsen i øvrigt også finder anvendelse på andre, der har været udsat for en lignende situation.

Det anføres endvidere i bemærkningerne, at socialministeren i et svar på et skriftligt spørgsmål har oplyst, at den pågældende personkreds ikke kan omfattes af dispensationsbestemmelsen i erstatningslovens § 64, stk. 1, hvorfor en udvidelse af personkredsen er nødvendig.

Erstatningsrådet har behandlet det rejste spørgsmål i møder den 8. december 1986 og den 16. januar 1987.

Ved behandlingen var Erstatningsrådet bekendt med den udtalelse, som Sikringssty-

relsen har afgivet til Socialministeriet den 13. november 1986.

Endvidere var rådet bekendt med, at der under 1. behandling af lovforslaget såvel af socialministeren som af ordførere blev peget på den mulighed, at den hidtil fulgte praksis vedrørende anvendelse af erstatningslovens § 64, stk. 1, for så vidt angår Shanghai-søfolkene og andre i en tilsvarende situation blev ændret.

Erstatningsrådet skal udtale følgende:

Som det er Socialministeriet bekendt, har Erstatningsrådet fundet, at dispensation efter § 64, stk. 1, måtte forudsætte, at der forelå en indsats fra den pågældende. For så vidt angår de søfolk, der under 2. verdenskrig opholdt sig i Shanghai, forelå ikke for alles vedkommende nogen indsats, og Erstatningsrådet har derfor ikke fundet grundlag for at meddele dispensation.

Det kan oplyses, at der fra Erstatningsrådet har foreligget en sag om en sømand, der på grund af sygdom var afmønstret i Shanghai den 3. januar 1940 og derefter var forblevet i Shanghai.

Han blev den 13. oktober 1944 arresteret af japanerne og idømt 10 års fængsel for sammen med en i Shanghai bosat dansker at have hjulpet engelske og amerikanske officerer til flugt.

Han var fængslet til den 16. august 1945.

Efter at den pågældende i 1960 havde indgivet anmeldelse af krav på erstatning efter erstatningslovens afsnit 1, meddelte Erstatningsrådet dispensation efter § 64, stk. 1, og efter at Sikringsstyrelsen i 1977 havde fastsat invaliditeten til 100 pct., blev der efter § 1 i lov nr. 376 af 12. juli 1946 om tillæg til er-